

נקראו על שם המלכה, שנאמר עליה (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. אבל אם יש צדיק שזכיותו ומעשיו להאיר בהם את המלכה, ולפשט ממנה לבושי קדרות הפשוטים ולקשט אותה בלבושים של גונים מאירים של סודות התורה, מה כתוב בו? וראייתה לזכר ברית עולם. וראייתה, בסודות מאירים של התורה, שאו"ר נקרא ר"ז. זהו שכתוב (משלי ו) כי נר מצוה ותורה אור. ובסודות הללו נאמר וראייתה.

ובאותו זמן עולה ממנו רגז בנו, (אסתר ו) וחמת המלך שככה, ויאמר לה המלך בתפלת העמידה לפניו, (שם) מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך. באותו זמן שואלת על גאלתה ובניה עמה, זהו שכתוב (שם) תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי. אבל קשת שנראית בעולם בגלות, שעבד הוא, לפעמים יוצא בשלמות, כשבניו מכשירים מעשיהם, ולפעמים לא נמצא בשלמות, כשבניו לא מכשירים מעשיהם.

ואם לא בגלל אות יו"ד של שד"י שקנא עליה פנחס שהגנה עליו משבטו של שמעון, היו הורגים אותו ומאבדים אותו מן העולם. ומשום זה, (איוב ד) זכר נא מי הוא נקי אבד זה פנחס. ואיפה רשעים נכחדו - אלו שמעשיהם כשרים לפני המלך ומקנאים על שמו ומקדשים אותו ברבים, כן מקדשים אותו למעלה בין ממני שאר העמים, ונודעים לו כל ממנה בכניו. אבל ישראל נודעים למעלה הכל בשם יהו"ה, שהוא מחיה כל הפנויים.

וכך שם וכנוי מעיד עליו. א"ל מעיד עליו שיש לו יכלת על כל אל, זהו שכתוב אני אדרש אל אל. אל - בעל האל. אלהים מעיד עליו שהוא אלהי האלהים. אדנ"י מעיד עליו שהוא אדוני

ראשם, ונתדלדלו אנשי מעשה. ודאי אנשי מעשה אתקריאו, על שם מטרוניתא, דאתמר עליה (משלי לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. אבל אי אית צדיק, דזכווי ועובדוי לאנהרא, בהון מטרוניתא, ולמפשט מנה לבושי קדרותא דפשטין ולקשטא לה בלבושין דגוונין נהירין דרזין דאורייתא, מה כתיב ביה, וראייתה לזכור ברית עולם. וראייתה, ברזין נהירין דאורייתא, דאו"ר ר"ז אתקרי, הדא הוא דכתיב, (משלי ו) פי נר מצוה ותורה אור. ובאלין רזין אתמר וראייתה.

ובההוא זמנא סליק מגיה רוגזא דבריה, (אסתר ו) וחמת המלך שככה, וינימא לה מלכא בצלותא דעמידה קמיה, (אסתר ה) מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך. בההוא זמנא, שאלתא על פורקנא דילה, ובנהא עמיה, הדא הוא דכתיב, (אסתר ו) תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי. אבל קשת דאתחזיא בעלמא בגלותא, דעבדא איהו, זמנין דנפיק בשלימו, פד בנוי מכשירין עובדוי, ולזמנין לא אשתכח בשלימו, פד בנוי לא מכשירין עובדוי (כאן חסר).

ואי לאו בגין אות יו"ד דשד"י דקני עליה פנחס דאגין ליה משבטא דשמעון הוה קטלין ליה ואובדין ליה מעלמא. ובגין דא (איוב ד) זכר נא מי הוא נקי אבד דא פנחס. ואיפה ישרים נכחדו, אליו דמכשירין עובדיהון קמי מלכא, ומקנין על שמיה, ומקדישין ליה ברבים. הכי מקדשין ליה לעילא, בין ממנן דשאר עמין, ואשתמודעין ליה כל ממנא בכנויה. אבל ישראל אשתמודעין לעילא כלא בשם יהו"ה, דאיהו חיי כל פנויין.

וכל שם וכנוי סהיד עליה, א"ל סהיד עליה, דאית ליה יכולת על כל אל, הדא הוא דכתיב, (איוב ה) אני אדרוש אל אל. אל, מארי דאל. אלהים סהיד עליה,

הַאֲדוֹנִים. גַּם כִּף כָּל שָׁם. שְׁלָכְל (ספירה ומלאך) מְלֹאֲךָ יֵשׁ שָׁם יְדוּעַ, לְהוֹדִיעַ לְכָל פֶּת בְּאוֹתוֹ שֵׁם שֶׁל מַלְכוּ. אֲבָל יִשְׂרָאֵל נוֹדְעִים לוֹ בִּיהו"ה.

וְסוּד הַדְּבָר - לְכֵן אָדָם אַחַד יְכוּלִים לְהִיּוֹת כְּמֵה סוּסִים, גַּם כִּף כָּל יִשְׂרָאֵל הֵם בְּנֵי שֶׁל אָדָם, וְכָל בֶּן צְרִיף לְהִיּוֹת לוֹ לְאָבִיו כְּסוּס וּכְחֻמּוֹר לְמִשָּׂא וּלְהִיּוֹת כְּפוּרָף תַּחְתּוֹ, וְזֶהוּ סוּד (תהלים לו) אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה'. שֶׁהוּא בֶּן שֶׁל אָדָם, וְעוֹשֶׂה עֲצָמוֹ כְּבֵהמָה תַּחְתּוֹ.

וְכֵן זֶהוּ מִצְוֹת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹרָה לְהִיּוֹת אִחַ מִיבֵם אֵת אֲשֶׁת אַחִיו לַעֲשׂוֹת בֶּן לְאָחִיו, כְּדִי שֶׁלֹא יֵאבֵד מֵאוֹתוֹ עוֹלָם. וְזֶהוּ כְּמוֹ סוּד כְּלָאִים בְּצִיצִית. שְׂאֲמָרוּ, מֵה שְׂאֲסֶרְתִּי לָךְ כָּאֵן, מֵה אֲסֶרְתִּי לָךְ כְּלָאִים שֶׁל הָעוֹלָם - הַתַּרְתִּי לָךְ כְּלָאִים שֶׁל צִיצִית. אֲסֶרְתִּי לָךְ אֲשֶׁת אַח - הַתַּרְתִּי לָךְ יְבָמָה. כְּגוֹן מְרֻכְבִּים תַּפּוּחִים אוֹ דְקָלִים מִיֵּן בְּמִינוֹ, וְאֲסוּר לְהִרְכִּיב מִיֵּן בְּשֵׂאִינוֹ מִינוֹ. וְנֹאמַר בּוֹ (דברים ט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה. וּבִיבָמָה מְרֻכְבִּים מִיֵּן בְּשֵׂאִינוֹ מִינוֹ, כְּדִי שֶׁלֹא תֵאבֵד (להאבד) נֶפֶשׁ הַמֵּת, (שם כה) וְלֹא יִמְחָה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל.

וְזֶהוּ סוּד הַגְּלָגוּל. לְגַלְגַּל אֵין תְּנוּעָה בְּלִי אֲמַת הַמַּיִם, גַּם כִּף אֲמַת הַמַּיִם סוּד שֶׁל אוֹת ו', בְּהַ נַעֲשֶׂה הַגְּלָגַל גְּלָגוּל. וְסוּד הַדְּבָר - מֵה גְּלָגַל אֵין לוֹ תְנוּעָה בְּלֹא אֲמַת הַמַּיִם - גַּם כִּף גְּלָגַל הוּא י' וְאֵין לוֹ תְנוּעָה בְּלִי אֲמַת מַיִם, שֶׁהִיא ו'. יְבָמָה ה'. לְזֶה הוּא בִּינֵי"ה בִּינֵי"ה. בְּאוֹת י' בְּרָא אֵת הָעוֹלָם הַבָּא, עוֹלָם אֶרֶץ, שֶׁהוּא ו'.

בְּגִלְגָל זֶה מִי שֶׁאֵין לוֹ בֶּן אֵינוֹ מְבַנֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵיטָל לְמוֹלוֹ, וּמִמֶּנּוּ יֵצֵא, מְבַנֵּי הֵם ו', וּמִמֶּנּוּ נִחְלָקִים כְּמֵה נְחָלִים שֶׁמְסוּכְבִּים אֵת הָעוֹלָם, עַד שֶׁחֲזָרִים לָיִם שֶׁיֵּצְאוּ מִשָּׁם, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר

דְּאִיהוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים. אֲדַנְיִי סְהִיד עָלֶיךָ, דְּאִיהוּ אֲדוֹנֵי הַאֲדוֹנִים. אוֹף הֵכִי כָל שָׁם. דְּכָל (ספירה ומלאך) מְלֹאֲךָ אֵית לְכָל חַד שָׁם יְדִיעַ, לְאֲשַׁתְמוּדְעָא לְכָל פֶּת בְּהוּא שָׁם דְּמַלְכָּא דִּילֵיךָ. אֲבָל יִשְׂרָאֵל, אֲשַׁתְמוּדְעָן לִיה בִּיהו"ה.

וְרִזָּא דְמַלְכָּה, בְּרַ נֶשׁ חַד יְכִיל לְמַהוּי לִיה כְּמֵה סוּסוֹן, אוֹף הֵכִי כָל יִשְׂרָאֵל אֵינוֹן בְּנוֹי דְאָדָם, וְכָל בְּרָא צְרִיף לְמַהוּי לִיה לְאָבִיו כְּסוּס וּכְחֻמּוֹר לְמִשָּׂא, וּלְמַהוּי כְּפִיף תַּחְתּוֹ, וְהֵאֵי אִיהוּ רִזָּא (תהלים לו) אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ י'. דְּאִיהוּ בְּרָא דְאָדָם, וְעַבִּיד גְּרַמִּיה כְּבֵהמָה תַּחְתּוֹ.

וּבְגִין דָּא אִיהוּ פְקוּדָא דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא בְּאוּרִייתָא, לְמַהוּי אַח מִיבֵם לְאֲתַתִּיה דְאָח, לְמַעַבְד בְּרָא לְאָחוּי, בְּגִין דְלָא יִתְאַבִּיד מֵהוּא עַלְמָא. וְהֵאֵי אִיהוּ כְּגוֹן רִזָּא דְכְלָאִים בְּצִיצִית. דְאָמְרוּ, מֵה שְׂאֲסֶרְתִּי לָךְ כָּאֵן, הַתַּרְתִּי לָךְ כָּאֵן. אֲסֶרְתִּי לָךְ כְּלָאִים דְעַלְמָא, הַתַּרְתִּי לָךְ כְּלָאִים דְצִיצִית. אֲסֶרְתִּי לָךְ אֲשֶׁת אַח, הַתַּרְתִּי לָךְ יְבָמָה. כְּגוֹן מְרֻכְבִּים תַּפּוּחִים אוֹ דְקָלִים מִן בְּמִינוֹ. וְאֲסוּר לְאֲרַכְבָּא מִיֵּן בְּשֵׂאִינוֹ מִינוֹ. וְאֲתַמַּר בִּיה (דברים ט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה. וּבִיבָמָה מְרֻכְבִּין מִיֵּן בְּשֵׂאִינוֹ מִינוֹ, בְּגִין דְלָא לְתַתְּאִבִּיד (להאבד) נֶפֶשׁ הַמֵּת. (דברים כה) וְלֹא יִמְחָה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל.

וְהֵאֵי אִיהוּ רִזָּא דְגְלָגוּל. גְּלָגַל לִית לִיה תְנוּעָה בְּלֹא אֲמַת הַמַּיִם, אוֹף הֵכִי, אֲמַת הַמַּיִם רִזָּא דְאֵת ו', בִּיה אֲתַעַבִּיד גְּלָגַל גְּלָגוּל. וְרִזָּא דְמַלְכָּה, מֵה גְּלָגַל אֵין לוֹ תְנוּעָה בְּלֹא אֲמַת הַמַּיִם, אוֹף הֵכִי, גְּלָגַל אִיהוּ י', וְלִית לִיה תְנוּעָה בְּלֹא אֲמַת הַמַּיִם דְאִיהוּ ו'. יְבָמָה ה'. לְהֵאֵי אִיהוּ בִּינֵי"ה בִּינֵי"ה. בְּאוֹת י' בְּרָא עַלְמָא דְאֵתִי, עוֹלָם אֶרֶץ, דְאִיהוּ ו'.

בְּגִין דָּא, מֵאֵן דְלִית לִיה בֶּן, לָאו אִיהוּ מְבַנֵּי עַלְמָא דְאֵתִי, דִּימָא לְקַבְלֵיה, וּמַגִּיה נְפִיק, מְבַנֵּייהוּ ו', וּמַגִּיה

בְּגִילְגָל זֶה מִי שֶׁאֵין לוֹ בֶּן אֵינוֹ מְבַנֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵיטָל לְמוֹלוֹ, וּמִמֶּנּוּ יֵצֵא, מְבַנֵּי הֵם ו', וּמִמֶּנּוּ נִחְלָקִים כְּמֵה נְחָלִים שֶׁמְסוּכְבִּים אֵת הָעוֹלָם, עַד שֶׁחֲזָרִים לָיִם שֶׁיֵּצְאוּ מִשָּׁם, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר